

პროგრამა
ნარჩენების მართვის ტექნოლოგია რეგიონებში
(WMTR) II ფაზა

ქალაქ ბათუმში იური გაგარინის ქუჩაზე მდებარე
არალეგალური ნაგავსაყრელის დახურვის გეგმა

2019 წელი

წინამდებარე ანგარიში მომზადდა CENN-ის მიერ აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსათვის განსახილველად.

USAID–ის კოოპერაციული კონტრაქტი

მომზადებულია:

მისიის გარემოსდაცვითი ოფისისათვის

ეკონომიკური ზრდის ოფისისათვის

USAID | კავკასია

მომზადდა:

CENN-ის მიერ

ქ. თბილისი, ბეთლემის ქ. #27, 0105, საქართველო

აღნიშნულ პუბლიკაციაში გამოთქმული შეხედულებები, შესაძლოა, არ გამოხატავდეს ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) ან შეერთებული შტატების მთავრობის შეხედულებებს.

1. არსებული სიტუაციის აღწერა

ქ. ბათუმში იური გაგარინის ქუჩაზე დაყრილია სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები.

აღნიშნულ ტერიტორიაზე ნარჩენები ქუჩის გასწვრივ 300მ-ზეა განთავსებული, რომელთა საერთო მოცულობა 3 105 შეადგენს. სამიზნე არალეგალური ნაგავსაყრელის ტერიტორია ბათუმის ოფიციალურ ნაგავსაყრელს დაშორებულია 8 კმ-ით.

არალეგალურ ნაგავსაყრელზე ნარჩენების გროვები წარმოდგენილია უმეტესწილად საყოფაცხოვრებო ნარჩენების, ასევე, სამშენებლო ნარჩენების, ბლოკების, პლასტმასის, პოლიმერული, მინის, მეტალის, კომპოსტირებადი ორგანული ნარჩენების და სახით.

ნარჩენების გროვები უკვე 15 წელია მატულობს. მათზე ამოსულია სარეველა ბალახები. სასოფლო დასახლებასთან სიახლოვის გამო, არალეგალურ ნაგავსაყრელს ხშირად სტუმრობს მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი.

მიმდინარე წლის ივლისში ჩატარებული სამუშაოებისა და აღებული ნიადაგის სინჯების ლაბორატორიული ანალიზების საფუძველზე დადგინდა, რომ ნარჩენების ქვეშ განთავსებული ნიადაგის ფენა და გრუნტი დაბინძურებული არ არის (იხ: დანართი N1), მაგრამ ნაგვის ნაწილი ჩაფლულია გრუნტში, რაც გამოიწვევს გრუნტის ნაწილობრივ 10 სმ) მოჭრას (იხ: დანართი N4).

2. განსახორციელებელი ღონისძიებების აღწერა

ქ. ბათუმში იური გაგარინის ქუჩაზე არსებული არალეგალური ნაგავსაყრელის დახურვისას მოხდება არსებული ნარჩენების მოგროვება, დატვირთვა ავტოთვიტმცლელელებზე, ტრანსპორტირება და განთავსება ქ. ბათუმის ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე, სრული ოდენობით. ნარჩენების ზიდვის მანძილი ქ. ბათუმის ოფიციალურ ნაგავსაყრელამდე შეადგენს 8კმ-ს.

ნარჩენების გამოტანა და ტრანსპორტირება განხორციელდება ორ ნაკადად:

პირველი ნაკადი მოიცავს არალეგალური ნაგავსაყრელის ტერიტორიაზე არსებული ნარჩენების მოგროვების, გამოტანის, დატვირთვისა და ასევე, გადმოზიდვის სამუშაოებს სპეციალურად მოწყობილ დროებით გადასატვირთ მოედნამდე, 100მ მანძილზე, ბულდოზერით. არალეგალურ ნაგავსაყრელზე ნარჩენების შეგროვება და სამშენებლო ტექნიკისა და ტრანსპორტის წვდომის ადგილებამდე გამოტანა განხორციელდება ბულდოზერის გამოყენებით. ამ ადგილებში მოხდება მათი კონცენტრაცია გროვების სახით და შემდგომი დატვირთვა ავტოთვიტმცლელელებზე პნევმოთვლიანი ექსკავატორის გამოყენებით, ჩამჩის მოცულობით 0.15მ³. ექსკავატორი აღჭურვილი უნდა იყოს გრუნტის გადასაადგილებელი დანით. ტერიტორიიდან ნარჩენების მასების გამოტანის შემდეგ განხორციელდება მისი დამატებითი, ზედმიწევნითი დასუფთავება ნარჩენების წვრილი ფრაქციებისგან ხელით, ფარცხებისა და ცოცხების გამოყენებით, რომელიც განხორციელდება ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ და არ ეხება კონტრაქტორ კომპანიას.

გადასატვირთი მოედანი (ფართობით დაახლოებით 100მ²) უნდა მოეწყოს და შემოიღობოს ბადით ნაგავსაყრელის მიმდებარედ, სატვირთო ავტოტრანსპორტისათვის თავისუფალი წვდომის ადგილზე.

პირველი ნაკადის სამუშაოებთან ერთად განხორციელდება მეორე ნაკადის სამუშაოები, როგორცაა: ნარჩენების დატვირთვა ავტოთვიტმცლელელებზე ექსკავატორის მეშვეობით, მათი ტრანსპორტირება ქ. ბათუმის ოფიციალურ ნაგავსაყრელამდე და იქ განთავსება.

უშუალოდ ნაგავსაყრელამდე მისვლა მოხდება არსებული გრუნტის გზით, სადაც მოძრაობა შეუზღუდავია ნებისმიერი სატვირთო ავტოტრანსპორტისათვის.

დახურვის სამუშაოები მოიცავს შემდეგ საქმიანობებს:

- ნაგავსაყრელზე არსებული ნარჩენების ბულდოზერით მოგროვება, ნაწილობრივ ხელით დამუშავება (I კატ. გრუნტის);
- ნაგავსაყრელის ტერიტორიის საბოლოო, დამატებითი გაწმენდა წვრილი ფრაქციის ნარჩენებისგან ხელით, გათვალისწინებული ნარჩენების მასისა და დაბინძურებული გრუნტის გამოტანის შემდეგ - 1950 მ2. (განახორციელებს ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია)
- ნარჩენების გადატანა ბულდოზერით, 100 მ მანძილზე, გადამტვირთ მოედანზე, გროვებში განთავსებით, შემდგომი დატვირთვისათვის;
- გროვებში განთავსებული ნარჩენების (I კატ. გრუნტი) დამუშავება და დატვირთვა ავტოთვიტმცლელელებზე, ექსკავატორით პნევმოსვლაზე (ჩამჩის მოც. 0.15მ³).
- დატვირთული ნარჩენების გადატანა და განთავსება ქ. ბათუმის ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე (შეტანილი ნარჩენების მოცულობა არაუმცირეს 3105მ³.)

დახურვის სამუშაოების დროს ასევე, მოხდება მონიტორინგი შემდეგი აქტივობების განხორციელების კუთხით, რომლებიც მიმართული იქნება საქმიანობაში ჩართული პერსონალის უსაფრთხოებისა და ბუნებრივ გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენის მინიმიზაციის უზრუნველსაყოფად. კერძოდ, განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- კარგად ხილვადი ნიშნის დამონტაჟება ნაგავსაყრელის მიმდებარე ტერიტორიაზე, სადაც მითითებული იქნება კონტრაქტორი, სამუშაოების განმახორციელებელი კომპანიის საკონტაქტო ინფორმაცია, რომლითაც დაინტერესებული პირი შეძლებს კითხვების შემთხვევაში კომპანიასთან დაკავშირებას;
- სამუშაო ადგილზე პერსონალის უსაფრთხოების წესების დაცვა. მათ შორის სამუშაოების დაწყებამდე მუშებისათვის უსაფრთხოების ბრიფინგის ჩატარება, (მათ შორის ძირითადი წესების შესახებ, მაგ. ობიექტზე მოწვევის ან ჭამის შეზღუდვა, ხელის დაბანა ან ხელის სადეზინფეციო ხსნარის გამოყენება სამუშაოს შემდეგ), ბრიფინგი მოულოდნელი ნარჩენების აღმოჩენის პროცედურების შესახებ¹, პერსონალის აღჭურვა სპეცტანსაცმლით და უსაფრთხოების დაცვის ინდივიდუალური საშუალებებით, მათ შორის ნიღბები, სათვალეები, ტყავის ხელთათმანები, I კატეგორიის ტყავის ფეხსაცმელი (ფეხების დასაცავად);
- უზრუნველყოს ნარჩენების შეგროვების დროს მწვანე ნარგავების დაზიანების პრევენცია;
- დროებითი გადასატვირთი სადგურის ბადით შემოღობვა, სამუშაოების დასრულების შემდეგ გადამზიდი სადგურისთვის მოწყობილი ტერიტორიის დასუფთავება;
- სატვირთო მანქანების ბრეზენტით გადახურვა მათი მოძრაობისას;
- ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული სამუშაოების შეზღუდვა დღის სამუშაო საათებით. ობიექტზე შემავალი ყველა სატრანსპორტო საშუალებისთვის არაასფალტირებულ გზებზე გადაადგილების სიჩქარის შეზღუდვა 24 კმ/სთ–მდე ;
- გზაზე მტვრის წარმოშობის პრევენციის ხერხების გამოყენება (მაგ., ობიექტზე და გზებზე წყლის მოსხურება);
- გამოყენებული იქნეს ლიცენზირებული, დაზღვეული და ნებართვის მქონე სატრანსპორტო საშუალებები, ეროვნული კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად;
- გამოყენებული იქნეს გამართული სატრანსპორტო საშუალებები. ასევე, მოხდეს მათი ტექნიკური მომსახურება მწარმოებლების რეკომენდაციების შესაბამისად (ზეთების დაღვრის პრევენცია);
- უშუალოდ ნარჩენების გროვების სიახლოვეს გადის მაღალი ძაბვის საჰაერო ხაზები და შესაბამისად, სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისას საჭიროა უსაფრთხოების ზომების დაცვა, რათა ექსკავატორის ჩამჩა არ მიუახლოვდეს მაღალი ძაბვის საჰაერო კაბელებს.

¹ ქიმიური ნივთიერებების შემცველი კონტეინერების, მედიკამენტების, ნემსების, ასბესტის ფილებისა და ა.შ. აღმოჩენის შემთხვევაში მომსახურე პერსონალმა დაუყოვნებლივ უნდა შეატყობინოს პროგრამის მენეჯმენტს და USAID-თან და საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებით უნდა შეირჩეს ზემოაღნიშნული ნარჩენების მართვის საუკეთესო გზა,

დანართი N1 წარმოადგენს ნიადაგის ლაბორატორიული ანალიზის კვლევების შედეგებს, რომლის შედეგადაც დასტურდება, რომ ნიადაგის ქიმიური შემადგენლობა დამაკმაყოფილებელია. დანართ N2-ში წარმოდგენილია გეოლოგიური კვლევის შედეგები. დანართ N3-ში მოცემულია სამუშაოს მოცულობათა უწყისი, დანართი N4 წარმოადგენს საპროექტო ნახაზებს შესაბამისი კოორდინატების, ნიშნულებისა და მოცულობების მითითებით.

კონტრაქტორმა უნდა წარმოადგინოს ინფორმაცია ანგარიშის სახით ზემოთ აღნიშნული საქმიანობების განხორციელების შესახებ, ფოტო მასალასთან ერთად.

კონტრაქტორმა კომპანიამ მომსახურების შემსყიდველს აუცილებლად უნდა წარუდგინოს შესაბამისი მიღება-ჩაბარების აქტი ბათუმის ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე შეტანილი ნარჩენების მოცულობის თაობაზე - არაუმცირეს 3105მ³.